2024/1496

28.5.2024.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2024/1496

od 27. svibnja 2024.

o izmjeni Odluke 2013/255/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Vijeće je 31. svibnja 2013. donijelo Odluku 2013/255/ZVSP [1].

(2) Vijeće je i dalje duboko zabrinuto zbog stanja u Siriji. Više od 13 godina nakon njegova izbijanja sukobu u Siriji ne nazire se kraj te on i dalje uzrokuje patnje i nestabilnost. Tragični potres 6. veljače 2023. doveo je do pogoršanja ionako teške humanitarne situacije u zemlji i do još većih potreba sirijskog stanovništva.

(3) Vijeće podsjeća da se Unijinim mjerama ograničavanja, pa tako i onima donesenima s obzirom na stanje u Siriji, ne namjerava spriječiti niti ometati pružanje humanitarne pomoći, među ostalim medicinske pomoći. Mjerama ograničavanja donesenima s obzirom na stanje u Siriji ne ograničava se trgovina između Unije i Sirije u većini sektora, pa tako ni trgovina hranom i lijekovima. Osim toga, kad je riječ o pojedinačnim mjerama, predviđene su iznimke kako bi se osobama i subjektima uvrštenima na popis moglo staviti na raspolaganje financijska sredstva i gospodarske izvore ako su takva financijska sredstva ili gospodarski izvori potrebni isključivo u svrhu pružanja humanitarne pomoći u Siriji ili pomoći civilnom stanovništvu u Siriji. U određenim slučajevima potrebno je prethodno odobrenje relevantnog nacionalnog nadležnog tijela.

(4) Vijeće je u svojim zaključcima od 20. svibnja 2021. o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu i Vijeću „o humanitarnom djelovanju EU-a: novi izazovi, ista načela” ponovno potvrdilo svoju predanost izbjegavanju i, ako su oni neizbježni, maksimalnom ublažavanju svih potencijalnih neželjenih negativnih učinaka Unijinih mjera ograničavanja na principijelno humanitarno djelovanje. Vijeće je ponovno istaknulo da su Unijine mjere ograničavanja u skladu sa svim obvezama na temelju međunarodnog prava, a posebno međunarodnog prava o ljudskim pravima, međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o izbjeglicama. Naglasilo je važnost potpunog pridržavanja humanitarnih načela i međunarodnoga humanitarnog prava u Unijinoj politici sankcija, među ostalim dosljednim uključivanjem humanitarnih iznimaka u režime mjera ograničavanja kada je to potrebno te osiguravanjem uspostave djelotvornog okvira kako bi humanitarne organizacije mogle primjenjivati takve iznimke.

(5) Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda (VSUN) donijelo je 9. prosinca 2022. Rezoluciju Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (RVSUN) 2664 (2022), u kojoj je podsjetilo na svoje prethodne rezolucije o uvođenju sankcija kao odgovor na prijetnje međunarodnom miru i sigurnosti te je naglasilo da mjere koje poduzimaju države članice Ujedinjenih naroda radi provedbe sankcija kako bi ispunile svoje obveze na temelju međunarodnog prava nemaju za cilj prouzročiti negativne humanitarne posljedice za civilno stanovništvo ni negativne posljedice za humanitarne aktivnosti ili osobe koje ih provode. VSUN je u stavku 1. RVSUN-a 2664 (2022) odlučio da su pružanje, obrada ili plaćanje financijskih sredstava, druge financijske imovine ili gospodarskih izvora ili pružanje robe i usluga potrebnih za osiguravanje pravodobne isporuke humanitarne pomoći ili pružanje potpore drugim aktivnostima određenih aktera kojima se podupiru osnovne ljudske potrebe dopušteni i da ne predstavljaju kršenje zamrzavanja imovine koje je uveo VSUN ili njegovi odbori za sankcije.

[1] Odluka Vijeća 2013/255/ZVSP od 31. svibnja 2013. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji (SL L 147, 1.6.2013., str. 14.).

(6) Vijeće je 14. veljače 2023. donijelo Odluku (ZVSP) 2023/338 ([2]), kojom je u Unijine režime mjera ograničavanja kojima se provode mjere o kojima su odlučili VSUN ili njegovi odbori za sankcije uvedeno humanitarno izuzeće na temelju RVSUN-a 2664 (2022). Vijeće je 31. ožujka 2023. donijelo Odluku (ZVSP) 2023/726 ([3]), kojom je u Unijine režime mjera ograničavanja kojima se provode mjere o kojima su odlučili VSUN ili njegovi odbori za sankcije te u dodatne mjere o kojima je odlučilo Vijeće uvedeno humanitarno izuzeće na temelju RVSUN-a 2664 (2022). Vijeće je 27. studenoga 2023. donijelo Odluku (ZVSP) 2023/2686 ([4]), kojom je u određene Unijine režime mjera ograničavanja uvedeno humanitarno izuzeće u korist aktera iz RVSUN-a 2664 (2022), organizacija i agencija kojima je Unija izdala certifikat o humanitarnom partnerstvu, organizacija i agencija koje je certificirala ili priznala država članica, ili specijaliziranih agencija država članica.

(7) Vijeće je 23. veljače 2023. donijelo Odluku (ZVSP) 2023/408 ([5]), kojom je tijekom početnog razdoblja od šest mjeseci, do 24. kolovoza 2023., uvedeno izuzeće od zamrzavanja imovine i ograničenja stavljanja financijskih sredstava i gospodarskih izvora na raspolaganje fizičkim ili pravnim osobama i subjektima uvrštenima na popis u korist međunarodnih organizacija i određenih definiranih kategorija aktera koji sudjeluju u humanitarnim aktivnostima. Vijeće je 14. srpnja 2023. donijelo Odluku (ZVSP) 2023/1467 ([6]), kojom je to izuzeće produljeno do 24. veljače 2024. Vijeće je 18. prosinca 2023. donijelo Odluku (ZVSP) 2023/2876 ([7]), kojom je izuzeće dodatno produljeno do 1. lipnja 2024. kako bi se olakšala brza isporuka pomoći i kako bi se akterima koji ostvaruju korist od tog izuzeća pružila predvidljivost i pravna sigurnost.

(8) Kako bi se povećala dosljednost među Unijinim režimima mjera ograničavanja i dosljednost s režimima koje su donijeli VSUN ili njegovi odbori za sankcije te kako bi se osigurala kontinuirana pravodobna isporuka humanitarne pomoći ili pružila potpora drugim aktivnostima kojima se podupiru osnovne ljudske potrebe, Vijeće smatra da bi spomenuto izuzeće trebalo zamijeniti izuzećem od mjera zamrzavanja imovine koje se primjenjuju na fizičke ili pravne osobe, subjekte ili tijela uvrštene na popis na temelju Odluke 2013/255/ZVSP i izuzećem od ograničenjâ stavljanja financijskih sredstava i gospodarskih izvora na raspolaganje tim fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima, u korist aktera iz RVSUN-a 2664 (2022), organizacija i agencija kojima je Unija izdala certifikat o humanitarnom partnerstvu, organizacija i agencija koje je certificirala ili priznala država članica te specijaliziranih agencija država članica. To bi se izuzeće trebalo primjenjivati do 1. lipnja 2025. u skladu s datumom završetka primjene Odluke 2013/255/ZVSP, imajući na umu to da, ne dovodeći u pitanje preispitivanje Odluke 2013/255/ZVSP, Vijeće predviđa daljnje produljenje tog izuzeća nakon 1. lipnja 2025. Osim toga, Vijeće smatra da bi za organizacije i aktere uključene u humanitarne aktivnosti koji ne mogu ostvariti korist od navedenog izuzeća trebalo izmijeniti postojeći mehanizam odstupanja. Vijeće usto smatra da bi u vezi s tim iznimkama trebalo uvesti klauzulu o preispitivanju.

(9) Radi provedbe određenih mjera predviđenih u ovoj Odluci potrebno je daljnje djelovanje Unije.

(10) Odluku 2013/255/ZVSP trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka 2013/255/ZVSP mijenja se kako slijedi:

1. članak 28.a zamjenjuje se sljedećim:

([2]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/338 od 14. veljače 2023. o izmjeni određenih odluka i zajedničkih stajališta Vijeća o mjerama ograničavanja radi unošenja odredbi o humanitarnom izuzeću (SL L 47, 15.2.2023., str. 50.).

([3]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/726 od 31. ožujka 2023. o izmjeni određenih odluka Vijeća o mjerama ograničavanja radi unošenja odredbi o humanitarnom izuzeću (SL L 94, 3.4.2023., str. 48.).

([4]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/2686 od 27. studenoga 2023. o izmjeni određenih odluka Vijeća o mjerama ograničavanja radi unošenja odredbi o humanitarnim iznimkama (SL L, 2023/2686, 28.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2686/oj).

([5]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/408 od 23. veljače 2023. o izmjeni Odluke 2013/255/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji (SL L 56 I, 23.2.2023., str. 4.).

([6]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/1467 od 14. srpnja 2023. o izmjeni Odluke 2013/255/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji (SL L 180, 17.7.2023., str. 41.).

([7]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/2876 od 18. prosinca 2023. o izmjeni Odluke 2013/255/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji (SL L, 2023/2876, 19.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2876/oj).

„Članak 28.a

1. Zabrane navedene u članku 28. stavcima 1., 2. i 5. ne primjenjuju se do 1. lipnja 2025. na pružanje, obradu ili plaćanje financijskih sredstava, druge financijske imovine ili gospodarskih izvora ni na pružanje robe i usluga potrebnih za osiguravanje pravodobne isporuke humanitarne pomoći ili za pružanje potpore drugim aktivnostima kojima se podupiru osnovne ljudske potrebe ako tu isporuku pomoći i ostale aktivnosti provode:

(a) Ujedinjeni narodi, uključujući njihove programe, fondove i druge subjekte i tijela, kao i njihove specijalizirane agencije i povezane organizacije;

(b) međunarodne organizacije;

(c) humanitarne organizacije koje imaju status promatrača u Općoj skupštini Ujedinjenih naroda i članovi tih humanitarnih organizacija;

(d) bilateralno ili multilateralno financirane nevladine organizacije koje sudjeluju u planovima Ujedinjenih naroda za humanitarni odgovor, planovima Ujedinjenih naroda za odgovor na izbjeglice, drugim apelima Ujedinjenih naroda ili humanitarnim klasterima koje koordinira Ured Ujedinjenih naroda za koordinaciju humanitarnih poslova;

(e) organizacije i agencije kojima je Unija izdala certifikat o humanitarnom partnerstvu ili koje je certificirala ili priznala država članica u skladu s nacionalnim postupcima;

(f) specijalizirane agencije država članica; ili

(g) zaposlenici, korisnici bespovratnih sredstava, podružnice ili provedbeni partneri subjekata iz točaka od (a) do (f) sve dok i u mjeri u kojoj djeluju u tom svojstvu.

2. Zabrana navedena u članku 28. stavku 5. ne primjenjuje se na financijska sredstva ili gospodarske izvore koje su fizičkim ili pravnim osobama i subjektima navedenima u prilozima I. i II. na raspolaganje stavila javna tijela ili pravne osobe ili subjekti koji primaju javna sredstva kako bi pružali humanitarnu pomoć u Siriji ili kako bi pružali pomoć civilnom stanovništvu u Siriji, ako je pružanje takvih financijskih sredstava ili gospodarskih izvora služi za kupnju ili prijevoz naftnih derivata ili za povezano financiranje ili financijsku pomoć isključivo u svrhu pružanja humanitarne pomoći u Siriji ili kako bi pružili pomoć civilnom stanovništvu u Siriji u skladu s člankom 5. stavkom 3.

3. U slučajevima koji nisu obuhvaćeni stavcima 1. i 2. ovog članka i odstupajući od zabrana iz članka 28. stavaka 1., 2. i 5., nadležna tijela države članice mogu odobriti oslobađanje određenih zamrznutih financijskih sredstava ili gospodarskih izvora ili stavljanje određenih financijskih sredstava ili gospodarskih izvora na raspolaganje, pod uvjetima koje smatraju primjerenima, nakon što utvrde da je pružanje takvih financijskih sredstava ili gospodarskih izvora potrebno radi osiguravanja pravodobne isporuke humanitarne pomoći ili pružanja potpore drugim aktivnostima kojima se podupiru osnovne ljudske potrebe.

4. Ako u roku od pet radnih dana od datuma primitka zahtjeva za odobrenje na temelju stavka 2. relevantno nadležno tijelo ne donese negativnu odluku, ne zatraži informacije niti izda obavijest o dodatnom vremenu, smatra se da je odobrenje izdano.

5. Zabrana utvrđena u članku 28. stavku 5. ne primjenjuje se na financijska sredstva ili gospodarske izvore koje su fizičkim ili pravnim osobama ili subjektima uvrštenima na popis u prilozima I. i II. na raspolaganje stavile diplomatske ili konzularne misije ako je pružanje takvih financijskih sredstava ili gospodarskih izvora u skladu s člankom 5. stavkom 4.

6. Dotična država članica o svakom odobrenju izdanom na temelju stavaka 3. i 4. obavješćuje ostale države članice i Komisiju u roku od četiri tjedna od izdavanja takvog odobrenja.";

2. u članku 34. dodaje se sljedeći stavak:

„Iznimke iz članka 28.a stavka od 1. do 4. u pogledu članka 28. stavaka 1., 2. i 5. redovito se preispituju, a najmanje svakih 12 mjeseci ili na hitan zahtjev bilo koje države članice, Visokog predstavnika ili Komisije nakon što je došlo do bitne promjene okolnosti.".

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 27. svibnja 2024.

Za Vijeće

Predsjednik

J. BORRELL FONTELLES